Izhaja
vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasilo koroških Slovencev

Velja
za celo leto **4 krone.**

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista ‚Mir‘ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX. Celovec, 15. malega travna 1911. Št. 15.

Vstajenje.

Razvleklo se naše je južno nebo,
zastrlo ves zimski dan,
in gore in griče in rodno ravan
objelo je z žarki aprilov dan
solnce gorkó.

Vzbudilo na tratah je cvetja polno,
narave prelep okras,
pokazalo Vesne prezale obraz
in vlilo veselje je, upanje v nas
solnce gorkó.

In kakor narava, in duša takó,
občuti vstajenje naj,
da gledala srečna nebeški bo raj
in Kristusa — Solnce na vekomaj,
Solnce gorkó.

Domen Otilijev.

Podlistek.

Pred 700 leti.

(Spisal I. Maierhofer.)

Grof Ulrik Lichtensteinski jezdi v slovesnem sprevodu kot boginja „Ljubezen“ (Venera) skoz Koroško. (Leta 1227.: 30. aprila do 6. majnika.)

I. Bernhard, vojvoda koroški. Doba miru in blagostanja v deželi.

Blizo 700 let nazaj! Tedaj so bili zlati časi za našo deželo. Vladal je tedaj v deželi milosrčni, radodarni in modri vojvoda Bernhard, iz rodovine Sponheimske. Sponheimci, ki so imeli bogata posestva v Pustriški dolini na Tirolskem, v Labudski dolini in po mnogih drugih krajih na Koroškem in tudi na Kranjskem in ki so bili v sorodstvu in svaštvu skoro z vsemi mogotci v deželi in zunaj dežele, so vladali kot vojvode v deželi od leta 1122. do leta 1269. Vojvodska čast je bila podeljena od rimsko-nemških cesarjev. Pa edino znamenje odvisnosti je bilo, da so cesarjem poslali na pomoč včasih nekaj vitezov in konj, posebno pa, da so cesarje spremljali skoz deželo v Rim. Zmirom pa so bili koroški vojvode, izvzemši morda našega slavnega Bernharda, ki se je znal držati modro v sredi, odločno na strani oholih Hohenstaufovcev proti papeštvu. Že tedaj — protiduhovski liberalizem! Zaporedoma so zaplenili velike svote interkalarnega cerkvenega denarja, katere so morali po tedanjem cerkvenem pravu pošiljati škofi in samostani papeževi stolici v Rim.

Imeli so tudi večkrat krvave boje s solnograškim nadškofom in škofom bamberškim. Solnograški nadškof je izrekel enkrat celo strogi interdikt čez vojvodske podložne. Vojvode so namreč imeli le veliki del Koroške v svoji neposredni oblasti. Ostali del so imeli v svoji neomejeni oblasti razni cerkveni knezi, samostani in domači samostojni grofje.

Sponheimskih vojvod je bilo osem. Najslavnejši je bil naš Bernhard. Vladal je v srečo celi deželi nad 50 let, od l. 1202. do l. 1256. Bil je večkrat gost na cesarskem dvoru, kamor je vselej šel po stari pravici oblečen kot slovenski kmet (ut rusticus), ter se tam posluževal v spornih vprašanjih slovenskega jezika. Sam je rad govoril z vitezi slovenski. Mlada leta je preživel v slavnoznanem blesku kraljevega dvora v Pragi. Znal je torej tudi češki. Od tam si je izvolil za svojo zakonsko družico kraljevo devojko Juto.

Njegov sin Filip je bil prošt višegradski v Pragi in pozneje patriarh oglejski.

Drugi sin Ulrik, Bernhardov naslednik na Koroškem, ki je umrl 27. oktobra 1269, je v svoji oporoki slovesno odločil za svojega naslednika slavnega češkega kralja Otokarja II. Pravno priznanih nemških cesarjev tedaj ni bilo. Samovoljno in samostojno je določil Bernhard svojega sina za svojega naslednika in kot neodvisni vojvoda je Ulrik izročil v svoji oporoki svojo deželo in ž njo tudi Kranjsko Otokarju. Slavni Otokar II. je torej zavladal v deželi, in kot drugi Samo je vihtel svoje žezlo od rudobogatih Krkonoš do sinje Adrije.

Pa vojna sreča mu je postala pozneje nezvesta, in tudi gnusno efijaltstvo je bilo krivo, da je po njegovem poginu na bojnem polju zavladalo po naših deželah nemško žezlo. Petdeset let pozneje pa je pripadla koroška definitivno Habsburžanom.

Naš slavni Bernhard je stoloval v priprosti dvorni palači v Št. Vidu, navadno le pozimi. Poleti je rad bival v ponosnem gradu v Solkavi (Himmelberg), v močnem Freiberškem gradu v Št. Vidški okolici, v gradu nad Porečami ob Vrbskem jezeru (Seeburg, sedaj se komaj še vidijo razvaline); v jeseni je bil večkrat v grabštanjskem gradu, katerega razvaline štrlé še dandanes v strmini nad Grabštanjem. Jedel je tukaj s svojimi vitezi iz bližnjih gradov (Reberca, Sepec, Greifenfels [razvaline nad podkrnoško cerkvijo], Trušnje, Čilmberg, itd.) „martinovo gos“ in skušal „novega“ letošnjega vina dobrote.

Umrl je 4. januarja 1256. Pokopati se je dal v samostanski cerkvi v Št. Pavlu v Labudski dolini. Saj so njegovi predniki ustanovili tam benediktinski samostan in cerkev.

Bili so res dobri časi v deželi. Ni bilo za časa Bernharda nobene vojske v deželi, tudi nobene kuge ali lakote.

Vedel se je modri vojvoda tako modro držati med papežem in zvitim cesarjem Friderikom II., da naše dežele ni doseglo nobeno zlo tedanjih žalostnih bojev.

Bili so časi veselohrabrega srednjeveškega viteštva. Pa plemenitega! Kajti žalostnih, brez-

Pozor, volilci! Lažniki pridejo!

Koroški Slovenci postajamo leto za letom važnejši politični činitelj, s katerim se mora računiti; od leta do leta raste naša politična moč in od leta do leta se te svoje moči Slovenci bolj zavedajo. Z izobrazbo, ki je med Slovenci pognala krepke korenine, da ji med Nemci ni para, gine tudi tisti prazen strah pred nemškimi nacionalci. Ljudstvo se v nekaterih krajih zelo zaveda svojih pravic in jih čimdalje glasneje zahteva.

Z glasovnico v rokah stopa slovenski kmet na volišče in neustrašeno izjavlja z glasovanjem: Živeti hočemo Slovenci, živeti! Kruha nam dajte, pravic nam dajte!

Nasprotniki to dobro vedó; čutijo, da se jim tla pod nogami majejo, in bojijo se že trenotka, ko se bo grda nemškutarija zleknila po tleh kakor trhlo drevo. Da pa bi se še vzdržali, se poslužujejo najgrših, po navadi tudi neumnih laži, ki seveda ne držijo dolgo, a nekoliko le pomagajo.

Niti enih deželnozborskih ali državnozborskih volitev nismo imeli, da bi si nasprotniki ne bili izmislili različnih bajk, da bi preslepili omahljivce in bolj nezavedne, nepoučene volilce. A po vsakih volitvah se je še izkazalo, da je bilo vse, kar so nasprotniki proti slovenski stranki govorili, grda laž.

Tako so na pr. pri zadnjih deželnozborskih volitvah nasprotniki trosili okoli sledeče laži: V Prevaljah si je nekdo izmislil, da je poslanec Grafenauer kriv, da se Meža tako dolgo ne uravna. Grafenauer je pa potem na javnem shodu v Prevaljah očito povedal, da je kriv prevaljski župan, da se ta zadeva tako dolgo zavlačuje. To je povedal našemu poslancu sam deželni odbor, katerega je naš poslanec podregal zaradi počasnosti. In prišla je na dan — laž.

Ponekod so nasprotniki tedaj vodili za nos nepoučene ljudi, da je poslanec Grafenauer naložil **davek na vino in mošt.** Davka pa vendar ne more naložiti en sam poslanec, ampak skleniti mora postavo za vpeljavo davka deželni zbor! Znano je, da je dne 21. oktobra leta 1904. utemeljeval nemškonacionalni poslanec **Burger** potrebo zvišanja užitninskega davka na vino, vinski in sadni mošt od 20 na 100%, poslanec **Artur Lemisch** pa celo na 120%, kar je večina sprejela. Sedaj mora plačevati tega davka ljudstvo 100.000 K na leto! In tega so krivi nemški nacionalci. Torej zopet debela laž!

Celo tako daleč so se spozabili nasprotniki, da so tedaj širili okrog laži, da je poslanec Grafenauer odpadel od vere! Grafenauer! Ta katoliški mož, ki je neustrašeno že neštetokrat ožigosal v deželnem zboru brezverske nacionalce, kakor odpadnika dr. Angererja, ko je napadal katoliško cerkev, ta naj bi bil odpadel? No, take laži niti najbolj zabiti nemčurji niso mogli verjeti!

Vsem bo še v spominu izmišljotina nasprotnikov leta 1909., da so Kranjci dali Srbom 20 milijonov kron, da se bodo Srbi lahko vojskovali in morili naše ljudi. Sinčevaški nemškutarji so raznesli celo vest, da bo naredil vojsko s Srbi — poslanec Grafenauer. Ko je gosp. Smodej iz Celovca omenil na zborovanju v Globasnici to izmišljotino, so vsi poslušalci prasnili v smeh, ker budalost nemškutarjev, da bi mogel narediti vojsko en sam poslanec, je vendar za političnega otroka malo predebela. „Štajercev“ urednik Linhart je v Šmarjeti v Rožu farbal, da so Kranjci posodili Srbom 12 milijonov za vojsko, v isti sapi je pa pravil, da v kranjskem deželnem zboru slabo gospodarijo, da nimajo denarja itd. Seveda je zraven pozabil povedati, da tisti, ki nima denarja, tudi posoditi ne more. Take laži so trosili tik pred volitvami in res preslepili marsikaterega volilca. Ko bi se kaj takega res moglo zgoditi, bi bili že zdavnaj vsi krivci pod ključem zaradi — veleizdaje.

Torej zopet ostudna laž!

Žihpoljski župan Lučovnik je zoper Slovence govoril različne reči. Da pa bi ne mogel ničesar utajiti, ga je „Mir“ pozval, naj piše to v kak časnik in se podpiše. A mož je molčal kakor grob!

Pol leta bo od tega, odkar je pisal „Štajerc“, da so pri polomu nemške centralne kase deležne vse slovenske posojilnice, in da bodo ljudje vse izgubili. In danes se je lahko prepričal že zadnji človek kje gori v skritih gorah, da je bila to ena najgrših laži „Štajerca“. Niti ena slovenska posojilnica pri polomu ni deležna! Žal, da ni bilo ponavadi mogoče dognati, kdo je laži začel trositi, ker se ljudje bojijo pričevanja. V par slučajih se je pa vendar dognalo in so bili dotični, kakor je „Mir“ poročal, kaznovani.

Tako bi lahko naštetí cele litanije laži, ki jih trosijo nasprotniki ob volitvah, in katerim so nekateri ljudje res nasedli.

Toda samo osel gre enkrat na led!

Ljudje pa so vendar pametnejši in ne bojo šli na led kar desetkrat!

Ljudje bi si morali enkrat za vselej zapomniti, da nemčurju pred volitvami ne smejo ničesar verjeti!

Čisto gotovo si bojo tudi letos nasprotniki izmislili proti slovenski stranki kako prav grdo laž, kakor so storili dozdaj še vedno. Prosimo naše pristaše, da imajo pazno oko in pazno uho in nam o takih lumparijah nemudoma poročajo!

Slovenci, pozor! Lažniki pridejo!

Volilno gibanje.

Vodstvo slovenske ljudske stranke na Koroškem je takoj započelo volilno gibanje z živahnim agitatoričnim in organizatoričnim delom. Poslanec Grafenauer je imel minolo nedeljo volilni shod na Jezerskem in pondeljek navrh na Obirskem. G. dr. Brejc je imel izborno obiskan sestanek zaupnikov v Dobrlivasi; enake sestanke so imeli g. dr. Rožič v Kotljah, Guštanju in Prevaljah, g. Smodej v Žitarivasi in g. dr. Jesenko v Podljubelju in Kapli na Dravi. Za velikonočni pondeljek sta napovedana volilna shoda v Št. Vidu v Podjuni dopoldne in popoldne v Škocijanu. Govorita g. Grafenauer in g. Smodej. Sestankov zaupnikov se vrši še cela vrsta.

Kompromisna pogajanja med nemškimi liberalci in krščanskimi socialci so se razbila. Najhujši nasprotniki kompromisa so bili koroški nacionalci, ki so prepričani, da bodo vrgli krščanskega socialca Walcherja v Labudski dolini. Kompromis bi bil naperjen zoper socialne demokrate in Slovane. „Kärntner Tagblatt“ tega tudi ne prikriva in poroča, da se bo nemški vladni sistem zamenjal s slovanskim, „če bo vladar videl, da nemški freisinovci nimajo ne pri volilcih ne pri svojem časopisju prave zaslombe, in da bi bila naloga nemškomeščanskega kompromisa vzdrževanje od Slovanov z obstrukcijo naskočenega Nemcem prijaznega sistema.“ Isti protislovanski namen ima tudi od nemških liberalcev in krščanskih socialcev napovedani volilni boj proti socialnim demokratom. Socialni demokrati so bili Bienerthovi vladi nasprotni in če bi pri prihodnjih volitvah izgubili na korist nemških strank nekaj mandatov, bi to pomenilo okrepljenje vladnih strank in sedanje protislovanske vlade.

Spor med krščanskimi socialci in katoliškimi konservativci. Katoliška konservativna stranka je med Nemci naredila prostor krščanskim socialcem. Konservativna stranka je imela svoj čas v svojem taboru velike može in je v Avstriji storila tudi marsikaj dobrega. Bila je v svojih načelih Slovanom tudi res pravična, česar o krščanskih socialcih ne moremo trditi. Na Tirolskem, deloma tudi na Sred. Štajerskem, ima konservativna stranka še strankino organizacijo. Dunajski „Vaterland“ je objavil 9. t. m. parolo katoliških konservativcev, ki zahteva od svojih pristašev, da volijo tistega kandidata, ki kandidira na katoliškokonservativnem programu; kjer takega kandidata ni, naj oddajo glas krščanskomislečim kandidatom, kakor krščanskim socialcem, katoliškim Čehom in članom Slovenske ljudske stranke, ne pa socialnim demokratom in svobodomiselcem. Kjer pa ni kandidata z odločnim krščanskim programom, naj volijo tistega kandidata, ki je manj nevaren, pročodrimovskih kandidatov itd. pa pod nobenim pogojem ne smejo dati svojih glasov, ampak morajo oddati v takem slučaju tam, kjer je volilna dolžnost, prazne glasovnice. Na Tirolskem so postavili konservativci proti krščanskim socialcem lastne kandidate.

Kompromis čeških strank. Mladočehi in narodni socialci so se zedinili in sklenili volilni kompromis, to je zvezo pri volitvah proti socialnim demokratom. Češki agrarci in češkokatoliška stranka niso stopile v nobeno zvezo.

Volilna dolžnost je predpisana na Zg. in Nižjem Avstrijskem, na Solnograškem, Kranjskem, v Bukovini, na Moravskem, v Šleziji in Predarlskem. Kdor se v teh deželah odtegne glasovanju plača kazni od 1 do 50 K. Opravičeni so, odtegniti se glasovanju le bolniki, tisti ki so zadržani po dolžnostih svojega stanu, ki so na potovanju izven dežele, ki zaradi kakega bolnika v družini ne morajo na volišče ali če je promet do volišča pretrgan.

Državnozborske volitve se vršijo 13. junija 1911 eventuelne ožje volitve 20. junija.

Za kandidata Slovencev tržaške okolice je bil v nedeljo postavljen na shodu zaupnikov v Trstu dosedanji posl. dr. Rybář.

---

pravnih časov klativeštva in „viteških“ roparjev še ni bilo.

Kar vidimo razvalin na naših skalnatih hribih, poruševin v temnem smrečju, je tedaj še vse ponosno kipelo k sinjemu nebu v obliki visokih gradov in močnih utrdb.

Evo vnebovpijočo zlo, katero je prihrumelo čez našo deželo v času ropanja in zažiganja Ogrov, v solza politi dobi turških pustošenj, v časih strašanskih kug in potresov, v času nasilnih verskih rabuk, v tlačanski dobi kmečkih vojsk, v času draginj in lakote tridesetletne vojske, v času denarnih stisk XVIII. stoletja, posebno še v dobi Napoleonovih vojsk, — katero vnebovpijoče zlo je spravilo nekdaj tako cvetoči, kulturni Korotan takorekoč na beraško palico, v bankerotni položaj, iz katerega se šele v najnovejših desetletjih začenja dvigati po malem in malem, — vse to zlo je tedaj hranila še bodočnost v svojem temnem krilu.

Kje je nekdanje blagostanje, kje domača obrt, vinogradi, rudokopi, rokodelstvo; kje tisti nekdanji močni, samozavestni rod? Vso tisočero nesrečo je porabil usiljivi tujec, da je spravil obupajočega domačina pod svojo oblast, v svojo pest. In najhujša tlaka je tlaka duha! Biti zaničevan, brezpraven v svoji hiši, na svoji zemlji, v domači šoli! Kruh ne diši, če moraš zmirom slišati, da ga ješ le po milosti — Nemca. Pravo je zadel naš Prešern, ko je je dal izraz in obliko modernemu tlačanstvu, v katerem zdihujemo tu na Koroškem:

„Manj strašna noč je v črne zemlje krili,
kot so pod svetlim solncem sužni dnovi.“

In moderni Moloh — nemški kapital!“

Tedaj je bil naš kmet na boljšem; neomejen gospod svoje zemlje sicer ni bil; prodati je ni smel. A če je poravnal svojo desetino in nekaj malega v denarju, je veselo uživljal svoje življenje. Vojvoda je bil mil in pravičen. Njegova miloba in radodarnost, njegova naklonjenost duhovščini in samostanom je dobro vplivala na vse grofe in valpete v deželi. Dalje so se vzdržavale družine na svoji zemlji, kakor se dandanes. V celem stoletju ni prišlo toliko kmetskih družin ob svojo streho, kakor dandanes v 10 letih. Na Štajerskem n. pr. je izginilo v 5 letih (1903 — 1907) 1130 kmečkih posestev. Čez tisoč družin ob streho in dom! Dandanes robuje kmet svojim dolgovom in modernim razvadam desetkrat hujše kot prej. Zato je šlo rakom žvižgat tudi vse narodno pesništvo, ki je za časa Bernharda bilo tako bujno razvito. Kdo bo dandanes še pel! Kletev in prepir, pravda in boben, žganje in mesenost — te žalostne cvetke so naravni izrodek sedanjih ljudi in socialnih razmer.

Za časa Bernharda pa so vladale še ideje! Najslavnejše romanske stavbe v deželi, kakor gosposvetski zvoniki, Krški dom, milštatske in šentpavlske cerkvene zgradbe itd. so krasni izraz tedanjih višjih življenskih nazorov.

In naš mili jezik. Bil je prvi v deželi! Čisto naravno: uradni jezik je bil latinski, in nemški še ni bil tako razširjen in olikan. Da, pri slovesnih, oficielnih državnih obredih, pri vstoličenju, slovesnih sprejemih so se posluževali slovenskega jezika.

Od nemških cesarjev iz Bavarskega, Saksonskega, Frankovskega, Lotarinškega in Švabskega v 10. in 11. stoletju v deželo poslane grofovske družine so se v svojih gradovih za silo že privadile slovenskega jezika. Listine nam povejo, da so plemenitaši in vitezi večkrat prijazno občevali s preprostim kmetom. In naš kmet tedaj ni znal nemški. Le v tistih delih Koroške, kateri so bili pod oblastjo solnograških nadškofov, in bamberških škofov, je gineval bolj in bolj slovenski jezik. V delih vojvodske oblasti in v delih oglejskega patriarha se je čuval naš stari častitljivi slovenski jezik.

Zanimiv zgodovinski dokaz slovesne uporabe slovenskega jezika nam pa je ohranil vitez Ulrik Lichtensteinski. (Dalje sledi.)

Smešnice.

Pri celovškem tramvaju. Potnik, ki hoče vstopiti, proti sprevodniku: „Je ta Noetova barka že polna?“ Sprevodnik: „Že, samo osla še manjka.“

Kateri je bolje povedal? Trije cerkveniki se kosajo, kateri da mora oskrbovati večjo cerkev. Prvi: „Moja cerkev je tako velika, da moram priplavati z ladjo, če hočem do večne luči.“ Drugi: „To ni nič! Jaz se moram posluževati zrakoplova, da dosežem sveče pri nažiganju.“ Tretji: „Moja je pa tako velika, da se vračajo vsa dekleta, ki gredo k darovanju okoli oltarja, od darovanja kot stare babe.

Dvakrat v peklu. A.: Ali ste brali Dantejev „Pekel“? Morda v prevodu dr. Debevca?

B.: Ne! A bil sem dvakrat oženjen!

Na Goriškem zopet kandidira na programu S. L. S. dosedanji poslanec Fon.

Na Štajerskem kandidira v okraju Ljutomer, Celje itd. kot socialnodemokraški kandidat upokojeni učitelj Albert Horvatek.

Na Kranjskem je v ljubljanski okolici zopet sprejel ponudeno kandidaturo načelnik S. L. S. dr. Šusteršič.

Pazite na volilne imenike! Zaupniki, pazite, kdaj bojo volilni imeniki razpoloženi, da ne zamudite reklamacij! Glejte, da bojo vsi našinci v volilnih imenikih, pa noben nasprotnik, ki nima volilne pravice! Prvi dan, ko bojo volilni imeniki razpoloženi na ogled, kontrolirajte!

Nemškonacionalni kandidat za Zilsko dolino je zopet profesor dr. Waldner. Dne 9. t. m. so ga postavili za kandidata nemškonacionalni zaupniki v Podkloštru.

V Labudski dolini bo proti Walcherju kandidiral baje dr. Artur Lemisch.

Po nekem nemškonacionalnem poročilu ne bosta več kandidirala poslanca Nagele in Kirchmayr, ampak potovalni učitelj Schumy in Breitegger.

Govor g. drž. poslanca Fr. Grafenauerja v državnem zboru

dne 22. sušca 1911.

(Konec.)

Vse koroško uradništvo Slovencem sovražno.

Boj za šolo bomo deloma izvojevali tukaj v parlamentu, predvsem pa ga bomo znali izvojevati tam, kamor ta boj spada. Povedal sem danes ta dejstva, da javnost in ves parlament izvesta, s kakimi težkočami se moramo Slovenci na Koroškem boriti, predno dobimo kak učni zavod. Če se potegujemo za kako šolo, se glasi to za vlado ravnotako, kakor da bi se hoteli spuntati. Menda vidi že v eni sami šoli za Slovence na Koroškem na podlagi maternega jezika otrok dobršen del panslavizma. (Veselost.) Na Koroškem je vse mogoče in oblasti, v kolikor sem jih imel do danes čast spoznati (posl. Baruch: To ni nobena čast!) recimo torej, srečo ali nesrečo . . . od prve glave do zadnjega nemškonacionalnega kanclijskega „šriberčka“ so vsi naši nasprotniki tudi tam, kjer ti kanclijski pisarji niso obteženi ali zlimani s častjo in uradom. (Veselost.)

Zategadelj do vlade tudi nimam nobenega zaupanja več; saj vem, da zahteva vlada od nas to, kar ona hoče, dočim mi ne dobimo svoje poštene pravice, če jo zahtevamo. Dosedaj je nismo dobili in smo postali tako nezaupljivi, da niti kakemu odloku ali odločbi c. kr. oblasti ne zaupamo več popolnoma; zakaj od tedaj, ko je izšla odločba najvišjega upravnega sodišča in najvišjega državnega sodišča zaradi šol na Strojni v Št. Danijelu in v Vogrčah, je poteklo že precej časa. C. kr. deželni šolski svet koroški hodi naprej svoja pota in se presneto malo briga za razsodbe in odloke ministrstva (čujte! čujte!), seveda če je naučno ministrstvo izdalo na c. kr. deželni šolski svet revidiran odlok, kar upam; zakaj minister, Njega ekscelenca grof Stürgh, je rekel: Moj predal je prazen! Če je prazen, potem morajo biti odloki v Celovcu.

O vojaštvu.

Sedaj preidem k drugemu zlu, k vojaštvu. O vojaštvu se je v včerajšnji in predzadnji seji mnogo govorilo. Debata se mi je zdela ravnotaka, kakor če bi stavili koroški Slovenci v deželnem zboru predlog, Nemci naj gredo iz dežele. (Veselost. Posl. Wastian: Morda še spravite tako daleč na Koroškem!) Ni izključeno! (Živahna veselost.) Zaenkrat pa, g. Boštjan, tozadevno ni še nobene dobre volje. O vojaštvu se je mnogo govorilo, mnogo resničnega, pa tudi nekaj nepotrebnega, in to zavoljo trditev, ki očividno merijo na to, da je vojaštvo nepotrebno v državi, in gospodov socialdemokratskih tovarišev nisem mogel razumeti, zakaj se tako strašno vojskujejo zoper dreadnoughtke (velike moderne vojne ladje), ki jih gradijo v Trstu in na Reki. Kdo drug pa bo pri tem dobil več deleža kakor ravno delavci, če dajo res tudi domačim delavcem delo.

Če pa se morda to ni zgodilo, potem ste v popolni pravici in boste našli v meni vnetega borilca za vaše pravice, če se v tej zadevi pritožite v državnem zboru. Toda denar, ki se izda za vojaščino, ostane vendar doma v državi. Koliko denarja pa gre iz države, dokler nimamo vojne? Povsod, kjer je vojaštvo, je življenje. (Dr. Krek: Včasih nekoliko preveč! — Veselost. — Schuhmeier: Imate prav; to razumemo, ali kar ste povedali prej, ne! Vpraša se samo, koliko kroži denarja, ki ga mora ljudstvo plačati! Wastian: Največ požrejo „veliki“. — Klici: Kartel železninarjev!) Tega so krivi karteli, ne pa vojaštvo! Potem moramo kartele pošteno obdačiti, zakaj zabraniti jih ne moremo. To je naloga finančnega ministra, oziroma naša. Naša dolžnost je, da stopimo tem ljudem pošteno na kurje oko in ne govorimo in se prepiramo samo cela tri leta, da morajo bogatini plačati. Obdačimo jih in navadili se bojo plačevanja. (Veselost.) Toda zaraditega napadati vojaški erar ali domobrambnega ministra delati za to odgovornega, vendar ne gre; saj nima vojaštva za svoj šport, ampak ga mora imeti. Dokler smo v pravni državi in dokler bojo na svetu strastni ljudje, bojo morali biti tudi ljudje, ki branijo v sili pravico, posest in življenje posameznikov. (Schuhmeier: Potem bo imel vsak v svojem žepu drednautko v svojo obrambo!) Ne verjamem, da bi si dali Vi sedajle vzeti uro, če bi Vas napadel in Vam jo hotel vzeti. Zato bi tudi potrebovali neko drednautko in ta bi bila pest.

Nekaj drugega je pa, kako se z vojaki ravna. Dveletna vojaška služba bi se pri nas v Avstriji dala uvesti brez večjih sitnosti in brez povišanja kontingenta, ravnotako lahko kakor na Francoskem. (Vojaški kontingent je določeno število vojakov, ki je zahteva vojaška uprava. Op. ured.) Iz časopisov sem izvedel, da se je francoski vojni minister o tem izrazil zelo pohvalno. Če je to mogoče na Francoskem, bi bilo mogoče tudi v Avstriji. Saj bo menda tudi v Avstriji mogoče braniti ljudstvo brez prevelikih bremen, v Avstriji bo menda vendar mogoče storiti to, kar so druge države storile že pred leti. (Medklic Schuhmeierjev.) Ne govorim za Vašo osebo kot tako, ampak ker ste član socialdemokraške stranke, iz katere smo včeraj o vojaštvu slišali glasove, s katerimi se ne strinjam. Lahko da ste prepričani, da je mogoče v državi mirno živeti brez vojakov, toda mene o tem ne boste mogli prepričati. Vem da, dokler bo osebna lastnina, bo treba tudi nekoga, ki jo bo branil.

Grajati moram nadalje, da se vojaška uprava v pogorskih krajih tako malo briga za vzdrževanje primernih cest in potov. Če jih kmetje naredijo, potem se jih vojaštvo pač poslužuje, toda prej ne dajo zanje nobene podpore. Kaj morajo ubogi vojaki trpeti, ako ne najdejo porabne poti tja, kamor se jih pošlje, vemo tisti, ki živimo v gorah. V dolinah je to pač drugače, ali v gorah bi se morala vojaška uprava bolj ozirati na naprave, ki ne služijo samo gospodarskim, ampak tudi vojnim interesom.

Nadalje imamo neke vrste korporacijo, žendarmerijo. Orožniki so seveda tudi potrebni. Saj so en del vojaštva, toda na Koroškem imajo presneto malo dela. Priznati moram odkrito, da je na Koroškem — posamezni slučaji se seveda dogajajo, n. pr. če se v gostilni spraskata dva fanta — zelo malo kazenskih slučajev, pri katerih bi morali poseči vmes orožniki. Menim pa nekaj drugega. Občine so pri nas zaradi poslovanja v prenešenem delokrogu tako preobremenjene, da je že težko dobiti župana, ki bi mogel opravljati posle prenešenega delokroga. Ali ne bi mogla vojaška uprava tega izročiti orožništvu? Zakaj bi ne moglo tega opravljati orožništvo, če ima okrajni glavar celovški svoje uradne dni v Trgu, okrajni sodnik pliberški v Prevaljah? Zakaj bi orožniki ne mogli imeti svojih uradnih dni med patruljiranjem, če že ne drugače, ali v posameznih občinah, s čemur bi bile občine razbremenjene? O tem se slišijo pogostoma pritožbe. Predlogi v deželnih in v državnem zboru zahtevajo odškodnino občinam za poslovanje v prenešenem delokrogu. Vse to pa je zaman, toliko kakor nič, dasiravno bi vojaška uprava na ta način občine prav lahko razbremenila. Vsaj v naši deželi bi bilo to lahko izvesti, ker je prebivalstvo mirno in orožniki v mnogih slučajih nimajo kaj drugega opraviti, kakor nagajati uboge kmete, ki jim ravno ne dopadejo.

Nikakor bi ne bilo odveč, ako bi pri vojakih uvedli poučne poljedelske tečaje, o katerih se je že včeraj govorilo. Mnogo častnikov vidim postajati po ulicah in se imenitno zabavati; imeli bi dovolj časa, dovolj zmožnosti, poučevati kmečke sinove v za kmeta važnih zadevah, in to ne bi bil samo poljedelski, ampak sploh prav dober izobraževalni pouk za našo mladino. Vojaščina odtuji mnoge mladeniče kmečkemu stanu; če je vojak doslužil tri leta, se redkokdaj povrne na svoj dom, ampak gre raje k pošti, orožništvu, železnici, financi ali pa v Ameriko. Poti v svojo domovino najde redko. (Medklic: To se tudi s poljedelskimi tečaji ne bo doseglo!) Prej, ako se ga bo poučevalo, da je življenje doma lepše, kakor pa če obleži kot pometač v Celovcu v Strohjevem kanalu.

Končno se obračam še do gospoda železničnega ministra, da pri železnicah na Koroškem v najkrajšem času v jezikovnem oziru naredi red.

Sklepam in ne bom izgovoril besedice o tem, ali je v meni le iskrica naklonjenosti, glasovati za provizorij. Provizorij je dober, toda če se bo vladi dovolil, je drugo vprašanje. (Živahna veselost in odobravanje. Govorniku čestitajo.)

Dnevne novice in dopisi.

Deželni predsednik baron Hein nas je lepo ubogal, ker je moral. Pri famoznem ljudskem štetju smo mu zaklicali: Gospod baron, pojdite v penzijon! In gospod baron res pojde v penzijon! Vložil je namreč že prošnjo za upokojitev. Sedaj mu ne posvetimo še nekrologa, ker se zna za časa volilnega gibanja nabrati še marsikatera cvetka njegovega delovanja. Zato bomo še čakali in se po njegovih zadnjih korakih ravnali. Politična javnost pa se naj iz tega uči, da tudi s koroškimi Slovenci ni dobro črešenj zobati!

Umivanje nog. Na Veliki četrtek je umil prevzvišeni knez in škof krški v stolnici noge sledečim starčkom: Vinko Karpf, 85 let star; Jernej Zobernig, 80 let star; Ignac Besentheiner, 79 let star; Janez Kramer, 79 let star; Peter Wusar, 79 let star; Janez Blumauer, 78 let star; Anton Wulz, 77 let star; Matija Gärtner, 76 let star; Franc Urabl, 75 let star; Matija Cegičnik, 71 let star; Karl Markum, 71 let star; Lovro Kiršner, 67 let star. Skupna starost vseh dvanajsterih znaša 917 let.

V informacijo g. Bega. Slabo informirani potovalni učitelj g. Ante Beg vprašuje v „Slov. Narodu“, kaj je s političnim društvom za koroške Slovence? Zakaj da 1. april ni odnesel barona Heina tja, kamor spada, in zakaj dekret deželne vlade koroške, s katerim je razpustila politično društvo, še ni bil razveljavljen, bodo zvedeli na volilnih shodih naši vrli volilci, ki jih bo to zanimalo; g. Begu pa, ki za bivše politično društvo nikdar ni kazal posebnega veselja in zanimanja, zato ne bomo dajali tozadevnih informacij. To naše stališče je tembolj opravičeno, ker nam še tudi g. Beg ni povedal, zakaj da vlada še sedaj — po tako dolgem času — ni potrdila g. Ivana Hribarja za ljubljanskega župana, kljubtemu da so se potegovali zanj pri vladi dobro zapisani g. dr. Ploj, veliki Slovan Masařik in drugi. Celo njegovi najboljši prijatelji ne protestirajo več zoper to veliko krivico, in „Slov. Narod“ se namesto v to trdoglavo avstrijsko vlado zaganja na levo in desno v slovenske klerikalce in polni svoje predale z dolgočasnimi neslanostmi in lažmi o nedolžnih koroških Slovencih!

Od deželnega kulturnega sveta. Poljedelski minister je imenoval kot člane stalnega odbor deželnega kulturnega sveta za Koroško gospoda Franca Murija z Jezerskega in kneza Orsini-Rosenberga za prvo šestletno dobo. V torek 11. t. m. ob dveh popoldne je imel deželni kulturni svet ustanovni shod. Navzoč je bil deželni predsednik baron Hein, ki je otvoril shod. Predsedoval je shodu žihpoljski Kiršner. Pri volitvi predsednika za deželni kulturni svet je bilo oddanih 57 glasovnic, ki so se vse glasile na deželnega odbornika Hönlingerja. V kakšnem znamenju je bil mož izvoljen, je posneti iz heil-klicev, ki se jih niso mogli vzdržati po izvolitvi predsednika — deželne gospodarske organizacije. Da bo deželni kulturni svet Slovencem sovražen, sledi tudi iz tega, da so bili v stalni odsek izvoljeni za celovški okraj Franc Kiršner in Franc Huber, za velikovški okraj — Schumy, za Volšperg Adolf Domaingo, za Špital Weissburger, za Št. Vid Jožef Strauss, za Beljak Gustav Prosch, za Šmohor Gašpar Steinwender; iz celega zbora pa: dr. Artur Lemisch, Karl vitez pl. Metnitz in Ambrož Wernisch s 55 in dr. Waldner s 35 glasovi. Stalni odbor se je konstituiral: dr. Artur Lemisch prvi, Kiršner drugi predsednik. Tudi znamenje sovraštva do Slovencev!

Zmaga v boju za šolo v Vogrčah. Državno sodišče je pri obravnavi glede šole v Vogrčah dne 5. aprila zopet dalo koroškemu deželnemu šolskemu svetu in naučnemu ministrstvu krepko klofuto. Baron Hein jih je že vajen. Naprej za pametno šolstvo in boj najneumnejšemu šolskemu sistemu!

Po tiralici išče zaradi goljufije in poneverjenja celovško deželno sodišče nadučitelja Antona Martinjaka, nazadnje nadučitelja na Brdu pri Šmohoru.

Streljanje na srednjih šolah. Ministrstvo je zaukazalo na srednjih šolah strelne vaje.

„Pasja ponižnost koroških Slovencev“. V času, ko se koroški Slovenci na bodoče volitve marljivo pripravljamo, da v slovenskem volilnem okraju sijajno zmagamo in slovenski mandat s tem zasiguramo, nas „Slov. Narod“ podpira s tem, da napada našo stranko in njene voditelje in o njih objavlja grde — laži. Tako poroča „Slov. Narod“ z dne 8. aprila t. l., da sta na zaupnem sestanku zastopnikov z dežele v Celovcu predlagala gg. dr. Brejc in Grafenauer, naj Slovenci podpirajo v vseh volilnih okrajih, kjer volijo obenem z nemškimi krščanskimi socialci — samo te. Iz tega sklepa potem „Slov. Narod“ na pasjo ponižnost slovenskih klerikalcev na Koroškem. Da bi se zdela ta „novica“ bolj verjetna, jo je „Slov.

Dober tek! Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin ne tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

Narod“ podprl z migljajem, da je g. dr. Brejc pravni zastopnik falitne centralne kase, da pri tem mastno zasluži in mora seveda tudi pri volitvah ostati v tej družbi. „Vse za denar — ne pa za vero, dom, cesarja, to je geslo teh ljudi na Koroškem. V znamenju gesla »vse za denar« se godi voditeljem dobro, dokler je še dosti Slovencev, ki ubogajo. Zdi se nam pa, da bodo te volitve malo drugačne, kot so bile prvič in potem bomo govorili dalje.“ Brez napada na „Mir“, bi pri „Slov. Narodu“ seveda ne imeli mirne vesti; zato so povedali „najnovejšo novico“, da je „Mir“ s „Kärntner Tagblattom“ nesrečno polemiziral, čeravno je uredništvo od vseh strani Koroške in drugih slovenskih dežel kakor tudi z izjavami v poštenih slovenskih listih z ozirom na tisto polemiko dobilo najsijajnejše spričevalo. Take vrste polemika je res ostudna. Meni-li domišljavi „Slov. Narod“, da bodo odvetniki šli njega vprašat, koga da smejo v privatnih, nepolitičnih tožbah zastopati? Grdo je, da zavidajo ti ljudje dr. Brejcu, če kot advokat kaj zasluži! „Slov. Narod“ hoče očividno med koroškim ljudstvom vzbuditi nezaupanje do svojih voditeljev, da bi volitve za slovensko stranko — slabo izpadle in bi potem „Slov. Narod“ mogel „dalje govoriti“, to se pravi obirati zaslužne može in lagati. Zakaj o tem kar podtika „Slov. Narod“ „klerikalcem najčistejšega kalibra“, namreč odličnim zastopnikom iz raznih krajev Koroške, na dotičnem shodu niti govora ni bilo. Toda če bi se bil naredil tak sklep, bi Korošci že sami vedeli zakaj. Karkoli bomo v taktičnem oziru sklenili, bo določil shod zaupnikov, shod najodličnejših in najdelavnejših koroških rodoljubov, ne da bi prej hodili vprašat v Ljubljano o koroških razmerah slabo informiranega gosp. Bega! Kaj je v prid koroških Slovencev, vedo ti sami najbolje. Če pa gotove ljudi v Ljubljani boli glava, ker je naš vrli voditelj g. dr. Brejc na dotičnem shodu dobil tako sijajno zaupnico in zahvalo za neumorno delovanje in modro vodstvo, jih zagotavljamo, da to nikakor ni njihov zadnji politični maček. Tako pisarjenje spada v tako resnih časih, kakor so na Koroškem časi volitve, ko se nam gre za življenje ali smrt, k večjemu le še v „Štajerca“, ne pa v list, ki se imenuje naroden. Za časa volilnih bojev ne bomo imeli ne časa ne prostora v našem listu, pečati se z Narodovimi napadi, a odgovorili bomo po volitvah na drugem mestu in na drug način tako krepko, da bo ljubljanskim liberalcem pošlo vse veselje do beganja in slepomišenja po Koroškem.

O aprilovi električni železnici v Celovcu. Prvega aprila sicer električna železnica še ni vozila po Celovcu, kakor je potegnil za prvi april Celovčane občinski svet celovški, toda za poskušnjo že vozi v največje veselje otrok. Minoli torek so se splašili konji, ki še niso vajeni električne.

Karteli pivovarjev v trgovski zbornici. V seji koroške trgovske in obrtne zbornice dne 10. t. m. je prebral predsednik vitez pl. Burger dolgo vlogo karteliranih koroških pivovarjev, v kateri se napada zborničnega svetnika in predsednika zadruge gostilničarjev Keuschniga, ker je agitiral za pivovarno v Lescah na Kranjskem in s tem domačim pivovarnam škodoval. Stalni odsek je predlagal, pisati na zvezo obrtnih zadrug, da naj vpliva na svojega predsednika, da vstavi to agitacijo. Keuschnig se je zagovarjal: Pivovarji alpskih dežel so naredili kartel l. 1908. Sedaj obstojijo trije karteli (v Celovcu, Beljaku in Borovljah). Ti karteli so gostilničarje prisilili k organizaciji. V jeseni 1908 so bili manevri. Nek gostilničar je oskrboval vojaštvo na tedanjem državnem kolodvoru. Ker mu pivovarna Schleppe ni poslala piva pravočasno, je naročil gostilničar potrebno pivo pri „Glocke“. Za hektoliter je moral plačati 6 K več, ki jih je dobila vsled dogovora kartela pivovarna Schleppe. Ker je bila tedaj naprodaj Zimmermannova pivovarna v Lescah, so se združili koroški gostilničarji z gorenjskimi in kupili pivovarno. Deležev pri tej pivovarni odpade 48 na Koroško, 40 na Gorenjsko in 13 drugam. Pivovarna je protokolirana tukaj v Celovcu in ima tudi v Celovcu svoj sedež. (To se pravi, tovarna je v nemških rokah, ker pa imajo Nemci sami premalo denarja, „vlečejo zraven“ tudi slovenski gostilničarji na Gorenjskem. Op. ured.) Govornik poudarja, da opravljajo skoro vsa dela celovški trgovci, in pove tudi, iz katerih dežel so pri tovarni nastavljeni uslužbenci. (Aha, zbornico je torej le bolelo, da bi se podpiralo pivovarno, pri kateri imajo kaj zaslužka Slovenci, namesto koroških strammdeutsch pivovarjev. Op. ured.) Govornik omeni tudi, da se tudi po drugih deželah združujejo gostilničarji, da se otresejo kartela pivovarjev. S tem se brani male gostilničarje, ki danes visijo pri kartelih. — Kljub temu je bil predlog stalnega odseka sprejet. Koroška trgovska in obrtna zbornica razume torej svojo nalogo tako, da se mora zavzemati za par velekapitalistov, ki bi se radi še bolj obogatili na račun revnih malih gostilničarjev. Lepa zbornica! Kljub temu pa bodo gostilničarji s slovenožrcem Burgarjem še naprej hajlali!

Občni zbor Slov. soc. delavskega društva v Celovcu. V nedeljo, dne 9. aprila t. l., se je vršil v mali dvorani pri „Trabesingerju“ občni zbor „Slov. kršč. soc. delavskega društva za Celovec in okolico“. — Po tajnikovem poročilu je društvo priredilo več shodov v preteklem letu, in se udeležilo po zastopnikih mladeniškega shoda v Globasnici in poučnega tečaja jugoslovanske strokovne zveze. — V društvenih prostorih se razvija vsak večer živahno življenje, na razpolago je 8 časnikov. — Društvene sobe so na razpolago obedovalnemu krožku, ki šteje že 30 članov. — Po poročilu blagajnika je imelo delavsko društvo zadnje leto 7682 K 8 h skupnega prometa. — Dohodkov je bilo 3549 K 60 h, izdatkov 4082 K 48 h. — Primanjkljaj se je znižal od zadnjega leta od 1016 K na 532 K 88 h. — Inventar v vrednosti 4000 K vendar daleko nadkriljuje omenjeni primanjkljaj. — Na stanovanju je v društvu sedaj 23 fantov. — Rednih udov šteje društvo 49 in 31 podporrih. — Čebelica (moški odsek) šteje zdaj 1976 K 80 h. — Vlog je bilo zadnje društveno leto okrog 3746 K, dvignilo se je pa okrog 4000 K. — Igre zadnje leto nobene ni bilo radi pomanjkanja prostorov. V bližnji bodočnosti se bode to, kot je upati, temeljito spremenilo. — V odbor so bili (skoraj vsi soglasno) po listkih voljeni sledeči gg.: Ravnik, Borštnar, Bramor, Vajncerl, Terček, Steharnik, dr. Ehrlich. — V odborovi seji v pondeljek na večer je bil izvoljen kot predsednik Ravnik, kot podpredsednik Borštnar, kot tajnik Bramor, kot blagajnik Vajncerl. — Ob koncu se je razvila precej živahna debata glede celovške gospodarske organizacije. — Tozadevne sklepe izvrševati bo ravno notranje delo delavskega društva. — Omeniti je treba, da tamburaško društvo zasluži v posebni meri zahvalo delavskega društva za vsakokratno pridno sodelovanje. — Ako je okrog 10 društvenikov morda zaradi lepega vremena izostalo, je to graje vredno! Občni zbor daje vsa pojasnila in treba se ga je udeležiti; večje zanimanje so pač kazali oni naši že samostojni udje, ki umevajo pomen te organizacije za razvoj samostojne slovenske obrti.

Hranilnica in posojilnica v Podljubelju ima dne 23. aprila popoldne svoj občni zbor. Vsi udi so povabljeni. *Odbor.*

S kolesa je padel in se hudo poškodoval delavec Miha Lešanc iz Rebrce.

Posestvo „Marienhof“ pri Vrbi je kupil od Gradčana Leopolda Stiasnyja Janez Freithofnig iz Trga.

Dva samomora. Minolo nedeljo se je vrgel v Št. Vidu ob Glini kakih šest metrov pred vlakovim strojem na progo huzar Kovacs iz Ogrskega. Stroj ga je popolnoma razmesaril. — Minoli torek ob osmih zjutraj se je ustrelil v jezuitski kasarni v Celovcu s puško lovec Izidor Nagy od 2. lovskega oddelka lovskega bataljona št. 19. Zapustil je listek, na katerem je bil zapisal, da ga življenje ni več veselilo.

Vlom v tobačno trafiko v Beljaku. V kolodvorsko tobačno trafiko na državnem kolodvoru v Beljaku so neznani tatovi vlomili s pomočjo ponarejenih ključev v noči od 6. na 7. t. m. Odnesli so 24 kron in več škatelj cigaret in smotk. Vlomilci so morali biti o krajevnih razmerah zelo dobro poučeni.

Smer našega delovanja mora stremiti za tem, da se vsi sestavni deli našega naroda točno in pravilno razvijajo in vzporedno napredujejo. Edino tako nam je mogoče rešiti narod propadanja in ga iztrgati iz rok vsiljivih tujcev. Geslo: „Svoji k svojim“ naj vodi vsako našo stopinjo. Zato priporočamo vsem slovenskim rodbinam prav toplo izdelke Kolinske tovarne za kavine primesi v Ljubljani, katera se prodaja v korist „Slovenske Straže“.

Velikovec. (To je mož.) Nekdo mi je pravil sledeče: „Ko sem se prepričal, da so vsi nemški časniki »Bauernzeitung«, »Freie Stimmen« in »Štajerc« lutrovski, in tudi »Südmarka« deluje za lutrovstvo, zato sem sklenil, da ne grem v nobeno tako gostilno več, kjer so razobešeni imenovani časopisi, ali kjer imajo na mizah »Südmarkine« pušice. Raje grem v »Narodni dom«; tam najdem slovenske časopise, nabiralnik za slovensko »Stražo« in dobro vinsko kapljico.“ Da bi le več takih bilo! Potem bi nemškim hujskačem kmalu pošla predrznost, nagovarjati ljudi na bojkot zoper „Narodni dom“! Se bomo morali ganiti tudi mi Slovenci. Taki, ki vsi skupaj ne plačajo niti vinarja občinskih doklad, živijo pa edino le od denarja, ki ga dvigajo v davčnem uradu, nam ne bodo vladali.

Šteben pri Beljaku. (Pasijonska igra.) Na cvetno nedeljo je prišlo k pasijonski igri lepo število ljudi, precej nad tisoč oseb. Vabimo tudi za velikonočni pondeljek in Belo nedeljo na obilen obisk, ako bo ugodno vreme.

Dobrlavas. (Shod zaupnikov dobrlovaške občine) za bližajoče se državnozborske volitve se je vršil minolo nedeljo v našem „Narodnem domu“. Prostori so bili polni vrlega moštva. V vznesenih besedah je v poldrugournem govoru poročal gosp. dr. Brejc o velikem pomenu vlade in državnega zbora, o njegovem dosedanjem delovanju, o različnih krivicah, katere so se godile Slovencem, zlasti nam Slovencem pod Bienerthovo vlado, o velikih uspehih slovanskih strank, ki so Nemcem pokazale, da se brez in proti Slovanom od sedaj dalje ne bo več vladalo, in je poslušalcem zlasti razjasnil, kako je prišlo in moralo priti do razpusta državnega zbora. Govornik je govoril o teh visokih rečeh tako preprosto in poljudno, da ga je umel brezdvomno v vseh rečeh vsak. Govoril je ljubezen do ljudstva in je tudi vzbudil ljubezen. Političen govor, in starim možem se oči solzijo! Posebno krasno je naš politični voditelj na Koroškem opisal nemški napuh in nadutost, ki pravi: Nemcem vse, Slovanom nič! Svaril je končno naše volilce pred nemškonacionalnimi agitatorji pri nastopnih volitvah, ki se bodo tedaj kazali najboljše prijatelje Slovencev, govorili slovensko, tiskali slovenske oklice, ki pa zdaj slovenske besede še čuti ne marajo. Končal je: Zaupniki vsi na delo, vsi v boj za našega kandidata Fr. Grafenauerja! Nato so še preč. gosp. prošt izrazili v toplih besedah gosp. doktorju v imenu vseh navzočih najiskrenejšo zahvalo za njihovo marljivo nesebično delovanje in izrekli tudi zahvalo in popolno zaupanje našemu dosedanjemu poslancu in zopetnemu kandidatu g. Fr. Grafenauerju, čemur so se s povzdigo desne roke in živio-klici na njegovo osebo pridružili vsi pričujoči. Naš klic pa je: Na delo, na boj, da bo zmaga zopet naša!

Vaše prehlajenje

in hudi kašelj lečite brez odlašanja s Scottovo emulzijo. Že po porabi prvih škatljic se čuti olajšava, celó, če bi bilo prehlajenje ali kašelj že zastarano. — To razlaga izvrstna čistost in učinek sestavnih del ter posebni način Scottove priprave.

SCOTTOVA EMULZIJA

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom Scott-ovega ravnanja.

je veliko krepkejša nego navadno ribje olje.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Št. Štefan pri Velikovcu. (Anton Cikulnik-Špajzar †.) Dne 5. t. m. preminul je po daljšem bolehanju odlični posestnik Anton Cikulnik pd. Špajzar v Šmartnu. Pokojni Špajzar je bil kakor vsi Cikulniki vselej odločen katoličan in zaveden Slovenec. Vse svoje otroke je poslal v „Narodno šolo“ v Št. Rupertu, edina njegova hči je postala šolska sestra. Zelo se je blagi mož pri raznih volitvah trudil za našo katoliško-narodno stvar. Pogreb njegov je bil zelo veličasten, udeležil se ga je naš deželni poslanec g. Ellersdorfer, vovberški župan g. Napečnik, zastopstvo šolskih sester, mnogo odličnih posestnikov in obilo ljudstva. Nagrobni govor je govoril g. župnik Treiber, ki je primerjal pokojnega Špajzarja staremu Tobiju. Kakor stari Tobija ni šel zlatega teleta molit, dasi je večina ljudstva malikom darovala, ampak je šel v Jeruzalem pravega Boga molit, tako je tudi blagi Špajzar vselej zvest ostal naši katoliško-narodni stranki, dasi je mnogo našincev postalo omahljivih. Vovberško-šentštefanski pevski zbor zapel je nato še par lepih žalostink. Bog povrni blagemu možu, kar je žrtvoval za našo stvar, in naj v miru počiva!

Djekše. (Odgovor „Štimcam“ na njihov obrekovalni članek z dne 1. aprila 1911, št. 39.) Po dolgem času se je zopet spravil znani liberalni list nad nas Djekšarje — posebno na našega g. župnika in druge. Ker „Bauernzeitunga“ več menda ne vleče, se morajo „Štimce“ oglasiti. V

članku tega „časti“ (?) vrednega lističa laže se dopisunček od konca do kraja. In zakaj? Ker — in to je podlaga celega pisanja — naš slavni rdečkar, občinski pisar, po principu spodnještajerski nemškutar, ni več dobil zase in za svojega jagerškega amidora pri Kočmarju hrane za toliko, kolikor je hotel dati. Čudite se! Zakaj on je hotel za celih 18 kron zase in za svojega psička imeti dobro hrano cel mesec. Ves jezen je šel tedaj jest od Kočmarja h Kramarju. Zdaj je nekdaj še dobro nemška gostilna pri Kočmarju za prazen nič postala narodni dom. „Bauernzeitunga“ je morala ven! Tamburaši so jo obsedli! Vsega menda je kriv naš župnik in njegov „Pfaffenpostenträger“. Tako ga je imenoval naš posili k nam poslani „Oberlehrer“. Brrr! To je grozno! In „jagri“ so šli, pevci so Kočmarjevo gostilno zapustili — da, celo naš slavni „fajerber“! Tako stoji v „Štimcah“. Povedano bodi javnosti, da se je dopisun grdo lagal! Zakaj: 1. pri Kočmarju je, kakor povsod na Djekšah, vsak Nemec oskrbljen tako dobro kakor domačin Slovenec. Kočmarjeva gostilna in hiša pa je slovenska, ker vsi so slovenski jezik kot svoj občevalni jezik pripoznali. Za nemško gostilno sta jo hotela imeti le od nas plačani občinski pisar, ki še prav nemško ne zna, in k nam poslani veliki Nemec „Rösch“, drugače menda v Podkrnosu pri Celovcu doma. — Kočmar je poštenjak, je zaveden katoliški mož. Kot takega ga pozna cela okolica in zato tudi vsi k njemu radi zahajajo, posebno tudi Nemci z okolice, ki so istega mišljenja. 2. Laž je, da je Kočmar „Bauernzeitungo“ ven vrgel. Naročnik na njo je bil sloveči dješki „šribar“, ki jo je dobival na ime „Leonhard Krispinus“ (kako lepo ime, kaj ne?) in ko je od Kočmarja popihal, je tudi slavna „Bauernzeitunga“ zginila. Res je, da včasih „Mir“ in „Landbote“ zdaj pri Kočmarju ležita — kar je le v čast Kočmarjeve hiše. Da jih to boli in jezi — je res hudo; ampak pomagati ne moremo! 3. Tedaj tamburaši so zdaj pri Kočmarju? Je zlagano, ker jih na Djekšah ni. 4. Tudi je zlagano, da je vsega naš župnik kriv; kriv je sam „komunist“ Brukar, ki je vse dober kup hotel imeti. 5. Slavni „fajerber“ pa je še pri Kočmarju, ki je blagajnik. 6. „Jagdgesellschaft“ tudi še sedi pri Kočmarju, seveda razen velikega „jagra“ Brukarja in „Röscha“, ki v „windisch Gasthaus“ ne gresta, zato pa druge „windisch“ stvari rada imata. 7. Laž je, da ni več „Gesangvereina“ pri Kočmarju, ker ga sploh ni na Djekšah. To bodi povedano zavoljo Kočmarja — o drugih rečeh pa prihodnjič več.

Eden za več drugih.

Jezersko. (Volilni shod.) Po razpustu državnega zbora je začel deželni poslanec gosp. Grafenauer na Jezerskem vrsto svojih volilnih shodov. V nedeljo, dne 9. t. m., se je namreč vršil v „Kazini“ dobro obiskan volilni shod naših „republikancev“. Kazinska dvorana je bila nabito polna. Razven obilnega števila „republikancev“ so bile tudi naše „republičanke“ častno zastopane. Vsa čast vrlim Korčanom, ki so prihiteli dve uri daleč na shod, nekateri celo prenočili na Jezerskem, in spremili drugi dan g. poslanca v Korte. Shod je otvoril bivši deželni poslanec g. Muri. Poslanec Grafenauer je v svojem govoru razpravljal o delovanju starega državnega zbora, o složnem nastopu Slovencev, Hrvatov in čeških agrarcev, ter o velikem vplivu „Slovanske Jednote“, tako da se je vsled njene opozicije moral razpustiti državni zbor. Nadalje je poročal o deželnem zboru in zlasti ožigosal sedanji Slovencem krivični šolski sistem. Končno se je bavil z načrtom avtomobilne pošte od Železne Kaple preko Jezerskega v Kranj. Izvajanja g. poslanca so se sprejela z velikanskim navdušenjem in izrekla se mu je sledeča resolucija: Zborovalci, zbrani na volilnem shodu na Jezerskem, izrekajo svojemu poslancu in „Slov. klubu“ neomajeno zaupanje, se zahvaljujejo slov. poslancem za odločen nastop v državnem zboru in jih pozivajo, naj tudi v prihodnje tako neustrašeno zastopajo narodne in gospodarske koristi Slovencev v državnem zboru. Predsednik shoda se zahvali gosp. poslancu za njegov govor in zaključi shod.

Djekše. Neki —č, nam dobro znani dopisunček, katerega zdaj petelinova jeza muči, zatekel se je v našo znano gostilni pri pd. Kramarju, češ, da je nemška gostilna. Tako je pisal v Štimcah št. 39, z dne 1. aprila 1911. Pravici in resnici na ljubo s tem sledeče podpisani izjavljamo: Ni res, da je gostilna „Kramar“ nemška gostilna, ker je lastnina tukajšnje slovenske hranilnice in posojilnice za Djekše. Vsi v hiši so pripoznali slovenski jezik kot občevalni jezik razun v hiši stanujoče učiteljice, ki, čeravno slovenskega rodu, menda slovensko ne zna. V gostilno zahajajo tudi pošteni Nemci iz okolice, katerim se, kakor je pri nas povsod navada, dobre volje postreže. Hujskanje naj si dopisun zase in svojega prijatelja ohrani, ker bi se znal enkrat namazati; zakaj mera njegove predrznosti je že vrhunca dosegla.

Djekše, dne 9. aprila 1911.

Hranilnica in posojilnica za Djekše:

Karol Hraba, odbornik; *Janez Pečarnik,* blagajnik; *Filip Jandl,* namestnik načelnika.

Škocijan v Podjuni. (Eno in drugo.) V četrtek pred Cvetno nedeljo smo pokopali pridno mladenko Štukovo Miciko Hojzl v Srejah. Krasne žalostinke in ganljiv nagovor domačega gospoda župnika, ob grobu so spremljali njeno dušico v nebeško domovino. — Rušovo hišo v Straživasi je kupil Pankrac Petelinc iz Št. Vida v Podjuni. Da bi mu bil novi dom le v veselje! — Za Veliko noč sta bila pri nas pomagat duše zdravit dva dohtarja; na praznik Marijinega oznanenja č. g. dr. Leop. Lénard, na črno nedeljo — na kojo pride vsako leto tudi večje število zunanjih romarjev počastit „škocijansko bridko martro,“ — pa č. g. dr. Martin Ehrlich. — Naša kmetijska podružnica je nabavila 4 požiralnike proti napenjanju govedine. Shranjene so na sledečih krajih, kjer jih udje za časa potrebe dobijo: V Škocijanu (v župnišču); na Horcah (pri županu pd. Furijanu); v Šmarkežu (pri Polcarju); na Žamanju (pri Mohorju). Došla so tudi naročilcem sadnih drevesc krasna drevesca iz drevesnice kmetijske družbe v Gospi Sveti. — Posetit nas namerava v kratkem zaslužni naš poslanec Fr. Grafenauer. — Na Veliki pondeljek zvečer je izdihnil po daljši in mučni bolezni gostilničar Valentin Prajnik, pd. Pavel v Peračici v 48. letu. Zapušča številno obitelj.

Vernberg. (Ljudsko štetje.) V naši občini so našteli: 444 hiš, 556 strank ter 2367 navzočih prebivalcev. Med temi je 1134 moških in 1233 žensk. Katoličanov 2349, luterancev 18. Nemški občevalni jezik je napovedalo 652 oseb, slovenski 1673, češki 27 oseb. 15 je bilo inozemcev. Pred desetimi leti so našteli v tej občini 896 oseb z nemškim in 1351 s slovenskim občevalnim jezikom. Domačih živali se je naštelo: 147 konj, 1188 govedi, 110 koz, 1 mula, 89 ovac, 1186 svinj, 794 panjev čebel ter 3307 razne perutnine. Da se je štelo strogo objektivno, dokazuje dejstvo, da sta se proti štetju pritožila samo dva, od kojih je eden priznal, da je bil nahujskan ter je od pritožbe odstopil, drugemu pa (ex-županu Oraschu) je c. kr. okrajno glavarstvo v Beljaku pritožbo odbilo. S tem je pa tudi dokazano, da so naši števni komisarji vestno zvršili težko nalogo tudi brez nasprotnih kontrolorjev.

Prevalje. (Požar v rudniku.) Dne 9. t. m. je nastal v rudniku na Lešah požar in so bili inženir Stanek in nekaj delavcev v veliki nevarnosti za življenje.

Goselnavas. (Povodni mož zopet tu.) Kakor je lansko leto od vigredi do jeseni venomer „bukalo“ v tukajšnjem jezeru, tako slišimo tudi letos že kakšna dva tedna tisto votlo, zamolklo bukanje. V tukajšnji okolici pravijo nekateri, da je v jezeru „bukač“, drugi zopet govorijo o povodnem možu.

Ukve. (Zajec na vlaku.) Na neki petek nam je „Luksuszug“ prinesel precej debelega divjega zajca. Ubogo žival je vlak pograbil, ko je hotela iti čez tir. Zajec je bil še cel, le ena noga mu je manjkala. Naj pa kdo reče, da ni nobene nevarnosti pri železnici! — G. Fr. Holec, župnik iz Naborjeta, se je zdrav vrnil iz bolnišnice.

Žabnice. Prišla je pomlad, in ž njo tudi Italijani. Vsak dan pride posebni vlak, ki ima od 15 do 30 vozov. Le ob petkih in nedeljah jih ni, ker imajo ta dva dneva za nesrečna. No, za nas sta pa ravno ta dva dneva srečna, ker nam ni treba poslušati njihovega vpitja! Čez Pontabelj jih pride v Avstrijo od 50 do 55.000. — Dne 29. marca je umrla 26letna gospa Kren, pd. Wedam. Bila je res verna gospodinja. Za sv. Jožefa je opravila velikonočno pobožnost. Čez dober teden umrla je na porodu, previdena z vsemi zakramenti za umirajoče. Pogreba se je udeležilo prav veliko število ljudi. Škoda dobre in tihe gospodinje!

Gospodarske stvari.

Razglas c. kr. deželne vlade glede ureditve prometa na svinjskih semenjih po Koroškem.

Da uredi promet na svinjskih semenjih po Koroškem, posebno na tedenskih semenjih v mestu Celovcu, in da zabrani prenos svinjskih kužnih bolezni, je odredila koroška deželna vlada sledeče: 1. Kupčevalcem svinj in prekupcem je dovoljeno pripeljati svinje na svinjske semenje po Koroškem (torej tudi na tedenske semenje v Celovcu) le na posebnih, za to napravljenih svinjskih vozeh (garah). 2. Po vsakokratni uporabi voza se mora voz po odstranitvi stelje in gnoja očistiti z vročim sodovim lugom in potem desinficirati z apnenico (apnenim beležem). 3. Prepovedano je pripeljati na trg svinje v zabojih tistim, ki tržijo s svinjami in prekupcem. 4. Dovoljeno je pa kmetom in svinjerejcem, ki ne tržijo s svinjami, pripeljati svinje v primerno velikih zabojih, ki se jih mora po vsakokratni uporabi in odstranitvi stelje in gnoja umiti z vročim sodovim lugom in razkužiti ali desinficirati z apnenico. 5. V svinjskih garah mora biti dovolj stelje in morajo biti tako prostorne, da se svinje lahko gibljejo. Kdor se temu ne pokori, je kazniv zaradi mučenja živali. 6. Za vse svinje, ki pridejo na koroške svinjske semenje, se mora imeti od domače občine živinski potni list in vse svinje, predno pridejo na trg, morajo biti od živinozdravnika ogledane. 7. Če je pri prevažanju svinj ena sama svinja sumljiva, da ima kužno bolezen, se je treba ravnati po določbah zakona o kužnih boleznih od 6. avgusta 1909. 8. Svinj se ne sme pustiti na trg, če se ni oziralo na zgoraj omenjene odredbe in stranke so v tem slučaju kaznive. 9. Na vsakem živinskem potnem listu mora biti na zadnji strani zabeležen dan in kraj semenja. 10. Na trgu neprodanih svinj se ne sme spraviti na drug semenj, ampak se jih mora spraviti domov.

Silno znižane cene

zaradi novozidanja hiše, kjer se nahaja trgovina.

Trgovci krošnjarji, šivilje in krojači še posebne cene.

Za obilen obisk prosi

Anton Renko, trgovec,

ogel Novi trg in Kramerjeve ulice v Celovcu.

Poslano.*)

Njega eksc. gospodu baronu Robertu Heinu, c. kr. deželnemu predsedniku v Celovcu.

Na javno vprašanje mojega brata na Njega ekscelenco v listu „Mir“ št. 12, z dne 22. sušca t. l., o zadevi soseskinega računa za l. 1909/10. me je obvestil v Vašem imenu gospod baron Myrbach, c. kr. vladni svetnik, da je ta račun priložen tožbenim aktom, ki ležijo pri najvišjem sodišču na Dunaju, ali pa pri deželni sodniji v Celovcu; in da se torej prošnji za izročitev tega računa med obstoječo tožbo ne bi moglo ugoditi.

K temu pripomnim,

I. da račun mojega brata za l. 1909/10, predložen c. kr. okrajnemu glavarstvu v Beljaku dne 4. novembra 1910, ni pri sodniji, ampak je v rokah soseskinega odbora v Ukvah;

II. da se je vršila dne 26. sušca t. l. v Ukvah seja občnega zbora, na katerem se je dotični račun preizkušalo, od te seje pa se je zastopnika Boštjana Erratha in drugih izključilo.

Izjava Nj. ekscelence, da je ta račun pri c. kr. sodniji, sloni torej na napačni informaciji in ne odgovarja resnici.

Celovec, dne 12. aprila 1911.

Franc Errath.

*) Za poslano naj se smatra uredništvo odgovorno le, v kolikor zahteva to zakon.

Društveno gibanje.

Velikovec. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na Belo nedeljo, dne 23. aprila, igro **„Divji lovec“** v korist „Slovenske Straže“. Začetek točno ob pol 4. uri s sledečim sporedom: 1. Na zdar! Koračnica. 2. Spomin na visoko Ojstrico. Valček. 3. Naprej zastava slave! 4. Liepa naša domovina. Svirajo tamburaši. 5. Pozdrav predsednika. 6. Kratek govor: „Slovenci! Ljubimo svoj narod in domovino ter podpirajmo »Slov. Stražo«“. 7. Ljudska igra: „Divji lovec“ v štirih dejanjih s 23 vlogami. Po igri prosta zabava s tamburanjem. Vstopnina: I. sedeži 1 krono, II. sedeži 70 vin., stojišča 40 vinarjev. Z ozirom nato, da je prireditev v korist „Slov. Straže“, pričakuje najobilnejše udeležbe od blizu in daleč. *odbor.*

Grabštanj. Naša „Skala“ priredi na Velikonočni pondeljek ob 3. uri popoldne svoje mesečno zborovanje. Na sporedu so: Govor, petje, tamburanje in igra „Jeza nad petelinom in kes“, ki jo uprizorijo grabštanjska dekleta. — Zborovanje se vrši v prostorih pd. Sandwirtove gostilne v Grabštanju.

Želinje. Na belo nedeljo, 23. aprila, popoldne po blagoslovu priredi kat. slov. izobraževalno društvo na Želinjah v župnišču mesečni shod. Govornik iz Celovca. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Ruda. „Izobraževalno. kmetsko društvo za Rudo, Št. Peter in okolico“ vabi svoje ude in prijatelje društva na društveno zborovanje in gledališke predstave: „Sv. Cita“ in „Pri gospodi“ ki se bo vršilo na Velikonočni pondeljek, dne 17. aprila 1911, popoldne po blagoslovu, pri Bedeniku na Ribnici v Št Petru *odbor.*

Sveče v Rožu. Na Velikonočni pondeljek, t. j. dne 17. aprila t. l., po blagoslovu se bode na splošno željo ponavljala lepa in ganljiva igra „Ljudmila“ z živimi slikami. Vmes petje društvenega moškega pevskega zbora in tamburanje. Opozarja se, da se je za to igro dala napraviti nalašč nova — in krasna obleka — ki docela odgovarja času, v katerem se igra vrši. Zatorej pričakujemo obilne udeležbe od blizu in daleč in so nam dobrodošli gostje, ki zadnjikrat radi slabega vremena niso mogli priti! Vstopnina za ude 10 vin., za neude 30 vin. Slovenke in Slovenci! Pridite v obilnem številu!. *Odbor.*

Prevalje. Slov. delavsko društvo priredi na velikonočni pondeljek popoldne po blagoslovu pri Šteklu na Fari igro **„Divji lovec“.** Na sporedu je tudi govor, tamburanje, tombola in šaljiva pošta. Vstopnina: I. sedeži 1 krono, II. sedeži 70 vin., stojišča 40 vin. K najobilnejši udeležbi od blizu in daleč vabi *odbor.*

Cerkvene vesti.

Prezentiran je na župnijo Šmarjeta pri Velikovcu tamošnji provizor č. g. Ivan Dolinar in na župnijo Št. Rupert na Blatu č. g. Tomaž Klampferer, kaplan v Št. Vidu ob Glini.

Svetovni evharistični shod se vrši letos v Madridu na Španskem v drugi polovici meseca junija. Prihodnje leto bo na Dunaju.

Vstajenje v Celovcu bo v stolici sv. Petra in Pavla v soboto ob 5. uri popoldne, v mestni fari sv. Ilja ob pol 7. uri zvečer, v predmestni fari sv. Lovrenca ob 6. uri zvečer, v cerkvi sv. Duha ob štirih popoldne, v Marijini (benediktinski) cerkvi ob šestih zvečer, pri oo. kapucinih ob petih popoldne, v bogoslovni kapelici ob pol treh popoldne, v špitalski cerkvi ob štirih popoldne in na Križni gori ob dveh popoldne.

Kaj je novega po svetu.

Za spomenik bratov skladateljev in velikih slovenskih rodoljubov dr. Gustav in dr. Benjamin Ipavic so nadalje darovali sledeči gg.: III. Izkaz. Dr. Josip Staré, Ljubljana K 25; dr. Franc Žižek, Gradec, 20; Franc Šegula, župnik, sv. Rok 2; Slavno pevsko društvo, Ljutomer 15; Edmund Kavčič, Ljubljana 20; dr. Josip Gorički, Gornja Radgona 3; Maks Asič, kaplan na Ponkvi o. j. ž. daroval dvakrat po 5 kron 10; H. Murschitz, Braslovče 2; dr. Pavl Turner, Maribor 10; Josip Kolšek, Laški trg 10; Josip Dekorti, župnik, Ljubno 3; Josip Tombah, župnik, sv. Peter 10; Josip Rotner, c. kr. sod. svet., Vransko 5; Andrej Podhostnik, župnik, Rečica 20; dr. Urban Lemeš, slov. Bistrica 3; Lovro Šah, nadučitelj, Teharje 2; Franc Roblek, Žalec 10; dr. Karl Grossman, Ljutomer 1; Mihael Jezovšek, c. kr. notar, Vransko 4; Radoslav Knaflič, nadučitelj, Gorica 2; I. Šelih, župnik, sv. Kunigunda 2; dr. Ivan Rudolf, Knjice 10; Pavel Wudler, nadučitelj, Ljubno 1; dr. Janko Sernec, zdravnik, Celje 50; skupaj 240·— kron. II. izkaz: K 837·50; torej skupaj kron 1077·50. Malo pred letom dni je stopil pripravljalni odbor za spomenik velikima slovenskima skladateljima bratoma dr. Gustava in dr. Benjamina Ipavic pred slovensko javnost s prošnjo za prispevke. Na ta vabilni klic odzvalo se je mnogo „čebelic“ od Trsta gor do Gradca in do srca Korotana. To je znak kako priljubljena sta bila, katerima hočemo postaviti dostojen spomenik celemu svojemu slovenskemu narodu. A zakaj bi tudi ne bila, najlepši spomenik postavila sta si ta naša velika moža sama. Spletla sta nam prekrasni venec milo donečih pesmic, koje prepevajo široke mase milega naroda slovenskega, kakor tudi ni slovenskega koncerta in vesele družbe sploh, da bi se ne prepevale pesmi naših slavčkov in ne samo Slovenci, tudi vsi drugi slovanski narodi, osobito Hrvatje kaj primejo za Ipavičeve glasbe. Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača! Tako so tudi naše narodne čebelice nanosile že lep temelj spomeniku. Prvi tisoč kron je prekoračen. Vsem častitim gg. darovalcem in slavnim društvom prisrčna zahvala. Prosijo se še enkrat. vsa pevska in druga narodna društva, da priredijo veselice in koncerte v ta namen. Manjka še pa tudi v imeniku darovalcev marsikateri rodoljub. Vsak prijatelj krasne slovenske pesmi naj se šteje v častno dolžnost biti uvrščen v imenik prispevalcev, da se čimprej posreči izvesti to veliko idejo, da pokaže narod slovenski kako slavi svoje velike može. Vsak prispevek dobrodošel, vse se bode v naprej redno izkazovalo o slovenskih časnikih. Kdor hitro da, da dvakrat, to geslo velja tudi za to delo. Pripravljalni odbor je založil tudi krasne razglednice, ki se prodajajo v korist spomeniku. Razglednice so z jako natančnimi slikami dr. Gustav in dr. Benjamin Ipavic. Naročajo se pri blagajniku pripravljalnega odbora g. Janko Artman v Šentjurju o. j. ž. Vsem p. n. gg. darovalcem izreka podpisani pripravljalni odbor v očigled velikemu namenu najsrčnejo zahvalo in prosi za posnemalce. Pripravljalni odbor za spomenik slovenskima skladateljima bratoma dr. Gustav in dr. Benjamim Ipavic.

Št. Jurij ob j. ž., meseca aprila 1911.

Franjo Kartin, m. p.
t. č. predsednik.

Josip Drofenig, m. p. t. č. tajnik. *Janko Artman,* m. p. t. č. blagajnik.

Upor Albancev.

Prebivalci severne Albanije so se zoper mladoturško vlado uprli. Upor je nastal to pot v katoliškem delu Albanije, ki so se mu pa kmalu predružili Albanci iz drugih krajev. Albanci so sovražniki Turkov, ker Turki Albance približno na ta način zatirajo, kakor nemški nacionalci Slovence na Koroškem. Turki hočejo imeti vse po — turško, celo šol ne privoščijo Albancem, kljubtemu da jih niso sezidali Turki, ampak povečini Avstrija, deloma pa Italija. Lani so Turki ukazali, da mora iz albanskih šol izginiti latinica (kakor na koroških šolah) in se upeljati turška pisava. Albanci so v boju s Turki precej srečni in so Turke že parkrat pošteno našeškali. Črnogorci podpirajo Albance.

Velika zmaga Albancev. Iz Skadra se poroča v Cetinje: Vstaši so minulo soboto osvojili Dinose in zaplenili veliko pušk in streliva. Jetnike so odvedli na črnogorsko mejo. Važne postojanke so zasedli vstaši tudi južno od Tuzija. Na prošnjo turskega kajmakana so prepeljali turške ranjene vojake čez Plavnico v Skader. V Skadru pričakujejo vsaki dan ojačenj po prostovoljcih. Črnogorski vladni krogi so zelo vznemirjeni, ker dohaja vedno več beguncev v Črnogoro.

Albanski begunci. Iz Dulcigna se poroča, da je dezertiralo veliko turških vojakov Albancev. Albanski dezerterji pripovedujejo, da sodijo turški vojaki, da bodo končno zmagali Albanci in da je v južni Albaniji vse pripravljeno za vstajo. Oboroženje prebivalstva se krepko izvaja.

Nova velika zmaga vstašev. „Corriere della Sera“ objavlja brzojavko iz Cetinj, po kateri so Albanci dne 5. t. m. dosegli veliko zmago. Turški vojaki so bili deloma ujeti, deloma razoroženi.

Orožniki bežali pred Albanci. Iz Soluna se poroča, da je neki orožniški poročnik s šestimi orožniki bežal pred Albanci v Podgorico. Vlada je že storila vse, da jih bo Črnagora izpustila. Boji v Tuziju in Kastratiju se nadaljujejo.

Črnogorci in Turki. Iz Soluna se poroča, da so se zadnjih bojev zopet udeležili črnogorski častniki in vojaki.

Namesto 40 kron, samo 6 kron

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna, zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s starosrebrno Hubert-cevko, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju in colnine prosto izdelovalec gamsovih brad **Fenichel,** Dunaj, IX., Altmüttergasse 3/VII.

Mnogo priznalnih pisem.

Velevlasti in vstaja. Iz Carigrada se poroča, da sta veliko občevala te dni ruski poslanik in turški veliki vezir. Posvetovanj se je udeležil tudi zunanji minister. Ruski poslanik je dobil ukaz, naj dela na to, da ne postanejo nasprotstva med Turčijo in Črnogoro nevarna.

Turške čete uničene. — Črnagora mobilizira. Iz Cetinj in Podgorice v Belgrad došle brzojavke opisujejo zopet položaj kot jako kritičen. Kakor ta poročila trde, Črnagora mobilizira in pošilja artilerijo na mejo. Z načelnikom brzojavnega urada v Tuziju je bežalo več tuzijskih trgovcev v Črnogoro, ki pripovedujejo, da so vstaši pri Tuziju popolnoma porazili vladne čete. V Podgorici je zgradilo „Društvo črnogorskega rdečega križa“ bolnišnico, v kateri zdravijo turške vojake in vstaše. Pri Spičanicu je trajal boj cel dan, Turki so imeli velike izgube.

Velika vstaja v Albaniji. Turške čete poražene. „Reichspost“ je dobila iz Dubrovnika iz zanesljivega vira poročilo, da so vstaši premagali turške čete pri Suhem potoku. Albanskim prostovoljcem okoli Skadra poveljujeta Man-Not in Said-Iuka. V Skadru straži vsak evropski konzulat 20 vojakov. Trgovine so vse zaprte. Albanci imajo ta načrt: prodirati v treh smereh, proti Skadru, proti Peči (Ipek) in Dibri in te tri točke zavzeti. Turški vojaki albanske narodnosti dezertujejo in se pridružujejo Albancem.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu

ima sledeče tiskovine na prodaj:

Za župnijske urade:

Štolni red, slovenski, v velikosti 53×42 *cm*, iztis po . . . . . K —·10
Reši dušo! Spomin na sveti misijon, 16 strani.
1 iztis . . . . . „ —·10
100 iztisov . . . . . „ 3·—
500 iztisov . . . . . „ 12·—
1000 iztisov . . . . . „ 20·—
Angelska služba ali pouk, kako se pri sv. maši streže. 1 iztis . . . . . „ —·10
12 iztisov . . . . . „ 1·—
Litanije presv. Srca Jezusovega s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu.
25 iztisov . . . . . „ —·90
50 iztisov . . . . . „ 1·60
100 iztisov . . . . . „ 2.80
Po pošti 10, 20, oziroma 30 vinarjev več.
Tri božje čednosti. 100 iztisov 80 vin., po pošti „ 1·—
Molitve na čast sveti, s trnjem kronani božji glavi. 25 iztisov . . . . . „ —·50
50 iztisov . . . . . „ —·90
100 iztisov . . . . . „ 1·60
Po pošti 20 vinarjev več.

Loterijske številke 6. aprila 1911:

Trst	12	70	89	65	22
Linc	21	59	25	62	42

Varno naložen denar!

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 1/2 %

Pavličeva ulica štev. 7

uraduje ob četrtkih od 9. do 12. ure predpoldnem,
„ 1/2 2. „ 1/2 4. „ popoldne,
ob sobotah „ 10. „ 12. „ predpoldnem,
ob nedeljah „ 10. „ 12. „ predpoldnem.

4 1/2 %

Kmetje in kmetice, vlagajte svoje prihranke v svojih zavodih, ker kmet v tujih zavodih ne dobi potrebnih mu začasnih posojil, in če jih kje dobi, jih mora predrago obrestovati.

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega :Francka:“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Poživljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov in za olepšanje polti je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas ščiti pred prenaredbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-francosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K —·50, srednje steklenice K 1·20, velike steklenice K 2·40. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., **Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3 r.**

Tržne cene v Celovcu

6. malega travna 1911 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg od K	100 kg od v	100 kg do K	100 kg do v	80 litrov (biren) K	80 litrov (biren) v
Pšenica	22	50	23	—	14	36
Rž	—	—	17	85	10	—
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	18	40	9	20
Oves	17	70	19	—	6	50
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	57	18	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	9	33	4	20
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	7	—	—	—
„ kislo	3	60	5	50	—	—
Slama	3	60	4	60	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26		
Smetana, 1 „	—	60	1	20		
Maslo (goveje) 1 *kg*	3	—	3	20		
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60		
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	20	2	40		
„ „ surova, 1 „	1	90	2	—		
Svinjska mast 1 „	2	20	2	30		
Jajca, 1 par	—	12	—	16		
Piščeta, 1 „	2	80	3	40		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 „	9	—	11	—		
30 *cm* drva. trda, 1 *m³*	3	—	3	40		
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	3	—		

Živina	Počrez 100 kilogramov živevage od	živevage do	zaklana od	zaklana do	Prignalo	Prodalo
	v kronah					
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	540	—	—	—	1	1
Junci	—	—	—	—	—	—
Krave	300	520	76	—	22	10
Telice	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	162	166	22	22
Praseta, plemena	20	58	—	—	182	106
Ovce	—	—	—	—	—	—

Nov šolski

harmonij

se po nizki ceni proda. Naslov pove upravništvo „Mira“ št. 15.

Organist

se išče za farno cerkev v **Dvoru**, p. Vrba ob jezeru, kateri lahko v najem dobi **malo posestvo** od župnika.

Gostilno

pri kateri je tudi **majhno posestvo**, želi

uzeti v najem

Franc Ribnikar, posestnik, Grabaljavas št. 4, p. Škocijan v Podjuni.

Josip Mesesnel, posestnik na Gočah, p. Vipava, Kranjsko, ima več **rožmarina** naprodaj.

Za polovično ceno

v najlepšem kraju blizu **Beljaka ob Osojškem jezeru** je **restavracija**, ki ima kopališče ob jezeru in lastne ladje, lawn-tennis-prostor, lep senčnat vrt z vso opravo, 1400 m² obrežja, postajo za vlak in parobrod, ter nese 1650 kron najemnine samo poletni čas, **takoj naprodaj** samo za 25.000 kron; gotovine je treba le eno tretjino. Več pove **Scheriau, Celovec**, Südbahngürtel št. 8 a.

Lepo posestvo naprodaj!

Vsled smrti vdove Marije Schneeweis se proda lepa **Kosova kmetija v Tucah** na Radišah. Hiša, hlev, črez 81 oralov sveta, zaraščen gozd, polje na ravnem in rodovitno. Cena primeroma nizka! Natančnejše podatke daje g. **Lambert Miklavc**, pri Gurnjaku v Tucah, pošta Zrelc-Radiše.

CROATIA

Zavarovalna družba v ZAGREBU.

Ustanovljena leta 1884.

Centrala:

ZAGREB, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovićeve ulice.

Glavna zastopstva:

Osjek, Reka, Sarajevo, Novisad, Ljubljana.

Podružnica: Trst, Corso štev. 1. (Telefon 25-94.)

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje: 1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti. 2. Zavarovanje dote. 3. Zavarovanje življenske rente.

2. Proti škodi po požaru: 1. **Zavarovanje zgradb** (hiš, gospodarskih zgradb in tovarn). 2. **Zavarovanje premičnin** (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.) 3. **Zavarovanje poljskih pridelkov** (žita, sena itd.)

3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znašalo je leta 1909 . . . . . **K 2,116.216·86**
Od tega temeljna glavnica . . . . . „ **800.000·—**
Letni dohodek premije s pristojbinami . . . . . „ **1,117.856·03**
Izplačane škode . . . . . „ **3,923.163·48**

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančneje informacije daje Podružnica „Croatiae“ Trst, Corso št. 1., I. nadstr., odnosno: Glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (Turdka Kmet & Slivar).

Ponudbe za **Koroško** prevzema gospod **Miloš Svanjak, učitelj v Strojni, pošta Prevalje.**

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU,

Podružnica: Dunaj, III., Heumarkt 21.

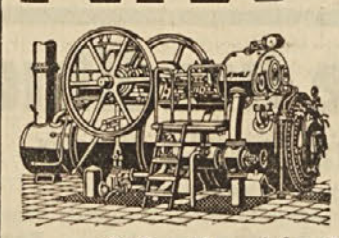

Patentni

vročeparni lokomobili

z **brezventilnim** preciznim upravljanjem.

Izvirna sestava Wolf . . . . . 10—800 HP

Najbolj dovršeni in gospodarski stroji

za industrijo in poljedelstvo.

Vseh izdelkov nad 760.000 HP.

Tovarna poljedelskih strojev C. PROSCH, Celovec

Ustanovljena 1875 — Odlikovana z zlat. in sreb. kolajnami

priporoča po **brezkonkurenčnih nizkih** cenah **svoje izdelke:** gepeljne, patentovane mlatilnice in rezalnice za ročni obrat in na silo, nože za repo, parnice krmil, čistilne mline, sesalke za gnojnico, cirkularne žage, črne in cinkovane vodovodne cevi.

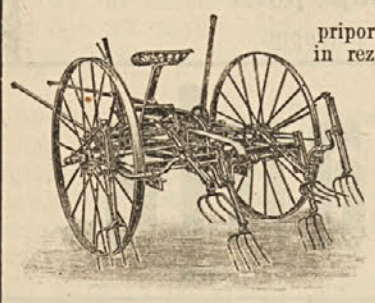

Specialiteta stalni in vozni, na vse konjske sile.

Bencin-motorji počasno tekoči.

Specialiteta popolna obratna sigurnost. Preprosto oskrbovanje.

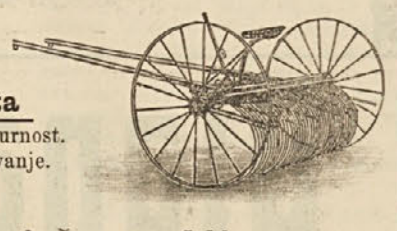

Original amerikanski **stroji za žetev**

kakor raženj in grablje za seno, senosèk, gure za redí, ročne vlačne grablje.

Lastna inženerska pisarna. — Inženerski poseti in prospekti brezplačno.

Zamenjava starih strojev po **najvišjih cenah.**

Ilustrovani ceniki zastonj in franko na vse kraje. — **Zastopniki v vseh večjih krajih Koroške.**

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravbergu,

ki se vrši

v četrtek, dne 27. aprila 1911, ob ½2. uri popoldne v posojilničnih prostorih „Narodnega Doma“ v Spodnjem Dravbergu.

Dnevni red:

1. Poročilo o poslovanju posojilnice v minolem letu in odobrenje letnega računskega zaključka.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Raznoterosti.

Opomba: Ako bi občni zbor ob ½2. uri ne bil sklepčen, se vrši ob 2. uri drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število došlih članov.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Naprodaj je

vsled družinskih razmer

veliko posestvo

z dobro ohranjenimi gospodarskimi poslopji, travniki, sadnim vrtom, ležeče tik Celovca. Več pove uredništvo „Mira“.

Vabilo.

Občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Črni

se bo vršil

dne 30. aprila 1911, ob 1. uri popoldne, v prostorih posojilnice.

Spored:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Razni nasveti.

Opomba. Ako ob določeni uri ne bo navzočih zadosti zadružnikov, se bo uro pozneje zborovalo brez ozira na število zadružnikov.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Kupi se

poni ali mulo

za trgovino. Ponudbe na uredništvo „Mira“.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Žabnicah,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil

na Belo nedeljo, dne 23. aprila 1911, ob 4. uri popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo računskega pregledovalca in odobritev računskega zaključka za l. 1910.
4. Volitev namestnika računskega pregledovalca.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vljudno vabi

odbor.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta štev. 14

priporoča svojo trgovino s **špecerijskim blagom ter deželnimi pridelki** kakor svojo bogato sortirano zalogo z najboljšim blagom in z najtočnejšo postrežbo.

Prečastitim župnijskim uradom priporoča patentirano **olje za večno luč,** posebno fino kadilo, francoski stenj itd. Naročila se tudi sprejemajo v **Pavličevi ulici št. 7.**

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v **Borovljah, Koroško.**

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

1 milijon sadnih drevesc

(Odpošiljati se je začelo in se bo do začetka majnika.)

Jabolke, hruške, orehi, breskve, pravi kostanji, češnje, češplji, marelice itd. en kos od K 1·— naprej, 100 kosov jabolčnih drevesc za visoko rast od K 25·— naprej. 200.000 kosov zelo lepa drevesca za olepšanje in drevorede, en kos od 60 vinarjev naprej. 2 milijona različnega **grmičja za olepšanje,** 100 kosov K 15·—. 20 milijonov **akacij in gladicijskih rastlin,** 1000 kosov od K 10·— do 75·—. 15 milijonov **gozdnih drevesc:** smreke, bori, hrasti itd. 1000 kosov od K 2·— do K 20·—. **Pasemska perutnina** in jajca za valjenje v 20 priznanih pasmah, tako tudi divji fazani. Na zahtevo ilustriran cenik brezplačno.

Grof Žiga Batthyány-evo grajščinsko oskrbništvo Csendlak pri Radgoni.

Učenec,

ki je dobro izšolan, se sprejme takoj v **špecerijsko trgovino** v Celovcu. Naslov pove uredništvo „Mira“.

Majhne želodčne težkoče

se morajo opaziti, ako se hoče preprečiti hude bolezni.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno napravljeno, tek zbujajoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane nasledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, na pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je **dr. Rose balzam za želodec** *iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.*

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Dr. Rosy balsam — Dr. Rosas Balsam

GLAVNA ZALOGA: **LEKARNA**

B. FRAGNER-ja, c. in kr. dvornega dobavitelja,

„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,

vogal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti naprej vpošiljatvi K 1·50 se pošlje mala steklenica, za K 2·80 velika steklenica, za K 4·70 dve veliki steklenici, za K 8·— štiri velike steklenike, za K 22·— 14 velikih steklenic poštnine prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

Ugodno za lesne trgovce, mizarje, tesarske mojstre!

Prodam pod ugodnimi pogoji svojo **žago** z vsem prizidanim poslopjem in 1800 □metrov sveta. Žaga je oddaljena četrt ure od kolodvora Podgora. Pismena vprašanja naj se naslovijo na posestnika

Josip Renko, trgovec, Borovlje.

1911 Mode cefire 1911

Ročnotkane platnene in bombažaste kanafase, inlete, rjuhe, platno, krisete, damaste, brisače, žepne robce, za poletno sezono batiste, deleine, ripse, atlasaste tiskoksforde, volneno blago za ženske in moške itd. kupite najbolj poceni naravnost pri izdelovalcu

Jaroslav Marek, tkalnica in razpošiljalnica

Bistre št. 39 pri Novem Mestu ob Metuji (Češko).

Vzorce pošilja zastonj in poštnine prosto. Dopisuje se slovensko. V enem letu sem prejel 300 zahvalnih pisem od Slovencev.

Malo posestvo

blizo Vrbskega jezera, 5 oralov sveta, se takoj proda. Več pove posestnik: **Goričnik, Otoče, št. 18,** pri Celovcu.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 5,000.000.
Rezervni fond K 500.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4½%** od dne vloge do dne vzdiga.

Koloduorska cesta štev. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljet, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8·— za kom.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10·— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler,** prošt v Tinjah. — Odgovorni urednik: **Otmar Mihálek.** — Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.